

## Příprava analytické části Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD)

### Jsou 3 zdroje informací:

- A. **statistiky a fakta z externích zdrojů:**
- a) krajská pobočka ČSÚ (je celostátně předjednané) → dopočty (ukazatele), kapacity,
  - b) ostatní zdroje statistik a faktů (viz \*/),
  - c) dokumentace jiných orgánů (využití jejich analytických částí, jsou-li aktuální) \*\*/
- B. **osobní zkušenost** členů MAS a dalších organizací s problematikou regionu (komunitní setkání, tématické prac. skupiny, starostové a dotazníky pro jednotlivé sektory)
- C. **odhad budoucích trendů**

### A. Statistiky a fakta z externích zdrojů:

#### **\*/ nejdůležitější zdroje statistických údajů a základních informací:**

Zdroj dat	Dílčí témata (oblasti dat)
Český statistický úřad vč. MOS (městská a obecní statistika)	obyvatelstvo, ekonomika, cestovní ruch, trh práce, bydlení, sociální péče, kultura, školství a vzdělávání, sport, tělovýchova a volný čas, složky životního prostředí, správa
Centrum pro regionální rozvoj ČR	vnější vztahy, školství a vzdělávání, zdravotnictví, správa
Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism	cestovní ruch
Ministerstvo pro místní rozvoj	bydlení
Krajský úřad	techn. infrastruktura, dopr. obslužnost, odpad. hospodářství, soc. péče
Úřad práce	% nezaměstnanosti v obcích, počet evidovaných uchazečů o práci, počet a struktura volných míst
Obec s rozšířenou působností	dopravní infrastruktura, bezpečnost, kultura, ochrana životního prostředí, složky životního prostředí, odpadové hospodářství
Portál územní samosprávy „Města obce online“	správa
Obec	infrastruktura, vybavenost, kultura, spolková činnost, sport, tělovýchova a volný čas, ekonomická situace, ochrana životního prostředí
Územní plány obcí	využití ploch, investiční záměry

\*\*/

- z databáze záměrů kraje (existuje-li) a z podkladů pro strategii rozvoje kraje (připravuje se)
- z podkladů jiných orgánů, které se týkají území – zejména strategie a rozvojové koncepce celostátní \*\*\*/, Národních parků a CHKO a turistické oblasti (viz hlavně <http://databaze-strategie.cz/>, <http://www.oblast.cz/>)
- z podkladů v ORP pro koncepcce rozvoje školství, zdravotnictví, odpadového hospodářství a dalších (tzv. projekt meziobecní spolupráce)

\*\*\*/ například:

- Dopravní politika ČR 2005-2013
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy 2004
- Národní strategie finančního vzdělávání 2010
- Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016
- Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013-2014 s výhledem na roky 2015-2020
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013-2017

- Koncepce bydlení České republiky do roku 2020
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
- Národní inovační strategie ČR 2012-2020
- Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010-2020
- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014-2020
- Strategie celoživotního učení ČR 2007-2015
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015
- Zdraví 21 - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR 2002-2020
- Akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2011-2015
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020
- Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020

## **B. Informace z území MAS**

### **další získávání informací v území:**

- z obcí: dotazník, ind. návštěvy (rozhovory), plány obnovy obcí, komunitní setkání
- od ost. místních subjektů a stakeholderů\*/ : dotazník
- od členů MAS: dotazník, komunitní setkání, diskuse na valné hromadě
- rozbor projektových žádostí došlých na MAS v období 2007-13

### **\*/ Analýza stakeholderů**

Provedení analýzy stakeholderů je předpokladem pro efektivnější zapojení významných subjektů do tvorby, ale později i do realizace SCLLD. Je třeba zmapovat si, které subjekty (organizace, instituce i jednotliví lidé) mohou mít významný vliv na činnost MAS, na přípravu a realizaci její strategie. Současně se tím mapují možné kapacity pro provádění SCLLD, okruh potenciálních příjemců (budoucích žadatelů) a také budoucích partnerů v realizační fázi. Celkový výsledek pak bude dokládat sílu místního společenství a celkový využitelný potenciál realizace SCLLD. Bude také dokladem šíře zapojení místních subjektů (organizací i jednotlivců).

Analýzu lze provádět z hlediska sektorů, druhů aktivit, místa působení aj., ale nejdůležitější je provést to podle jejich významu („moci“, síly, vlivu) a tématicky – seskupovat stakeholdery podle předpokládané oblasti jejich vlivu. Vždy bude důležité odhadnout míru tohoto vlivu. Nevadí však ani to, když bude zpočátku pouze neuspořádaný seznam subjektů.

**místní** (nutno dosadit konkrétní názvy a kontakty):

NNO veřejně prospěšné - poskytující služby (o. s., o. p. s., spolky)

NNO vzájemně prospěšné – členské, zájmové organizace  
nadace a nadační fondy

příspěvkové organizace měst a obcí (většinou poskytují služby, tématicky patří k jednomu stolu s příslušnými NNO)

školy – ZŠ, SŠ, VŠ

nemocnice a zařízení soc. péče

města, obce, DSO

malé a střední podniky

jednotliví podnikatelé – jak zemědělci, tak živnostníci všeho druhu (OSVČ)

jednotliví, zvláště „zajímaví“ lidé – místní umělci, významní sportovci, odborníci v důchodu?

místní úřady – pobočka úřadu práce, pracoviště Agentury pro sociální začleňování, ...

banky a pojišťovny

dosavadní významní a zkušení příjemci (i mimo Leader)

**mimo region, ale vlivní** (nutno dosadit konkrétní názvy a kontakty):

Krajský úřad (určité odbory, určití lidé)  
krajský zastupitelé  
poslanci, senátoři  
územní pracoviště SZIF  
NS MAS  
MZe  
krajská asociace MAS (pokud existuje)  
krajský Spolek pro obnovu venkova  
Okresní agrární komora  
další profesní asociace  
regionální média  
Celostátní síť pro venkov (MZe) – reg. pracoviště

Sepsat **seznam osob, institucí a organizací**, které spolurozhodují o rozvoji regionu. Poté sestavit **komunikační plán**: kdo z MAS koho navštíví, kdy a o čem komunikovat? Jaký by byl pro MAS ideální výsledek jednání, a to a) teď a krátkodobě, b) později a dlouhodobě.

**Jsou 3 platformy pro setkávání:**

- A/ **komunitní setkání** (ve 3-5 lokalitách) – *zde jsou přítomny všechny sektory a všechna témata!*
- B/ **sektorová jednání** – např. 5 „sektorů“: obce a DSO, podnikatelé a firmy působící v zemědělství a potravinářství, ostatní firmy a podnikatelé, místní a regionální nezisk., organizace, ostatní subjekty (asociace a komory, ZŠ a SŠ, ÚP) – *používat jen doplňkově, přednost mají komunitní setkání a na ně navazující tématické prac. skupiny (je třeba pracovat napříč sektory...)* - výjimka **pro starosty obcí** a) buď individuální návštěvy, b) nebo skupinová setkání v určité lokalitě
- C/ **tématické diskuse**: a) počáteční lze svolávat podle zájmu, např. infrastruktura v obcích, zemědělství a krajina, sociální a další služby pro obyvatele, cestovní ruch atd., b) lepší je vytvořit **tématické pracovní skupiny** až po uskutečnění všech komunitních setkání; výsledkem jejich práce bude stanovení několika hlavních cílů rozvoje, seznam možných záměrů (aktivit, řešení) a tématická SWOT analýza

Mimo to lze trvale využívat setkávání členů MAS např. před valnou hromadou.

### **Metodika komunitních setkání**

Úkol: Ve 2-5 lokalitách regionu zorganizovat setkání starostů a představitelů dalších organizací (jak neziskových, tak podniků), dále i živnostníků, ředitelů škol, příspěvk. organizací apod. Účelem je

- a) získat informace o potřebách, příležitostech, záměrech místních subjektů,
- b) ukázat, že MAS „žije“ a má zájem zahrnout do své strategie jejich záměry a potřeby,
- c) udržet komunikaci MAS s nimi, resp. získat nové členy MAS.

Tato setkání je třeba připravit a pak řídit. Pokud jde o přípravu, tak použít

- a) oznámení na www MAS,
- b) hromadný mail (nejen pro obce),
- c) možná i leták k vylepení,
- d) klíčovými lidmi telefonovat,

e) požádat starosty, aby na jednání s sebou vždy vzali alespoň jednoho člověka z NNO a jednoho podnikatele nebo manažera místní firmy (mohou i nemusí to být členové zastupitelstva – potřebujeme ale dostatečnou účast a různorodost účastníků).

Starostu vybrané obce požádat, aby zajistil

f) vhodnou místnost (dostatečně velkou a vytopenou...),

g) základní občerstvení,

h) technické vybavení podle vašich potřeb. Vhodný je flipchart a tmavé fixky, velké archy papíru (balicího), lepicí pásky, které nezůstávají na malbě nebo na nábytku.

Starostové mohou na úvod poskytnout informace o potřebách svých obcí, případně už zmínit některé projektové záměry. Pozor, aby to nebyly pouze záměry na investice do občanské vybavenosti, veřejných prostranství a komunikací. Každý starosta by na to měl např. 2-4 minuty, pak musí být nekompromisně přerušen. Jednání musí mít spád, je nutné udržet pozornost účastníků, přimět je k aktivitě atd. – a to by dlouhé promluvy mohly zabít. (Je lepší, když informace od starostů získáte individuálně. Např. při návštěvách + dotazníkem.)

Při příchodu dbáme na to, aby bylo dost místa pro prezentaci účastníků. Nejlépe aspoň dvě prezenční listiny, aby se nedělaly fronty. Potřebujete hlavně jméno, název organizace, obec a pak kontakt, nejlépe jak telefon, tak e-mail. (S většinou těchto lidí se bude dál pracovat!)

Program může být:

1. Na úvod **účel setkání a představení** (je-li málo účastníků, může každý říci jméno, název organizace a obec)

2. **Základní informace o přípravě nového období** (to je připraveno v textu i jako prezentace k promítnutí) a jaké v tom může být místo každého účastníka (1. může získat peníze na vlastní projekt, 2. může pomoci k co nejkvalitnější strategii rozvoje regionu – a tyto strategie z celé ČR budou mezi sebou soutěžit o peníze na sedm let...!)

3. **Hlavním cílem setkání** je, abychom (=MAS) získali odpovědi na otázku, co je hlavním problémem v jejich obci nebo firmě nebo NNO, co hlavně je zapotřebí udělat, uskutečnit – čili jaké potřeby jsou, na co by potřebovali peníze... S čím jste v obci a v celém regionu nespokojeni? Co by se tam mělo změnit? Nebo jinak: jak by měla vypadat vaše obec za několik let? Co by tam v ideálním případě mělo být? Jaká vybavenost, jaké služby, jaké aktivity (podnikatelské i zájmové)?

(Pozn.: Je třeba předem rozmyslet, na co se lidé vlastně budeme ptát, aby to zadání nebylo příliš široké, rozplzlé. Záleží to na tom, zda tam mohou přijít spíš lidé informovaní a již zvyklí podobným způsobem pracovat, anebo jestli to je náhodné shromáždění lidí, kteří se k budoucnosti obce běžně nevyslovují.)

Pořadatel upozorní, že to bude kolektivní práce všech zúčastněných, že nepůjde o to, kdo mluvil, ale co se řeklo.

#### **Postup v této části:**

Po oznámení hlavního úkolu se vysvětlí, že se lidé rozdělí do malých skupin po 4-6 lidech, kolem stolu. Dostanou velký arch papíru (klidně balicí papír) a tlustou fixku. Ideální je, když je v každé skupině jeden zkušenější člověk „předem nasazený“, samozřejmě ne právě starosta, i když to vyloučit nelze, když nebudou jiní. Může to být i manažer MAS apod.

Řekneme jim, že na to mají čas třeba půl hodiny. Může být i víc. V každém případě se musí na začátku dohodnout, kdo bude mluvčím skupiny (bude oznamovat, k čemu skupina došla, ukáže, co sepsali – nebude dělat samostatné závěry nebo to nějak hodnotit, pouze sdělit ostatním účastníkům setkání). Před začátkem prací zopakujeme otázky (úkoly), které mají zodpovědět.

Je také důležité, aby hlavní pořadatel procházel mezi stoly a pozoroval, co se tam děje, příp.

povzbuzoval účastníky. Např. „Tak co ještě by mělo v obcích vzniknout? Na co ještě by se měly sehnat peníze? ... Když tu máte požadavky na investice, mohli byste připsat i požadavky na financování běžných aktivit, třeba na školení lidí nebo na činnost spolků – ale konkrétně, na co a kterých...“

4. V závěrečném plenárním jednání **mluvčí skupin referují** o tom, k čemu skupina došla. Nevadí, že se tam budou návrhy opakovat ani to, že se tam sešly nápady „na přeskáčku“ z různých obcí... Je výhodné, když mluvčí ukáže do sálu papír se zapsanými návrhy a když se pak přilepí někam na stěnu. Postupně tak budeme mít od každé skupiny jeden vylepený papír (někdy i dva) s návrhy.

#### 5. Závěry.

5a) **Nebude nějaké celkové vyhodnocení** apod. Vždyť jen shromažďujeme podklady, budou další komunitní setkání, návrhy se budou kumulovat, zpracovávat atd. Pořadatel poděkuje, ale zdrží se nějakého hodnocení. Pouze shrne, co je tam nejčastější, co se opakuje, co je asi nejdůležitější. Poukáže na to, jak se společně a v krátké době podařilo shromáždit velké množství informací, potřeb a návrhů.

Řekne také: MAS s tím nyní bude pracovat. Není to samozřejmě žádný definitivní seznam, který by se v této podobě dostal do naší strategie rozvoje regionu. Je to jeden z mnoha podkladů, které ještě musí vzniknout. Ale je důležitý, protože odpovídá tomu, co chtějí sami aktivní lidé a co považují za důležité. Slíbí další postup (viz dále).

5b) **Pozve lidi do tém. prac. skupin** – už předem lze vytipovat několik hlavních témat budoucího zaměření SCLLD a tak se mohou dát k dispozici listy, aby se tam lidé mohli zapisovat. Toto je však vhodné udělat až ke konci setkání (nikoliv na začátku, kdy si většinou neumí představit, k čemu se vlastně dojde).

Lze očekávat tém. oblasti :

- infrastruktura v obcích, příp. obč. vybavenost vč. služeb,
- místní ekonomika, (nezem.) podnikání, profesní vzdělávání, zaměstnanost,
- zemědělské podnikání, údržba krajiny, příp. i fyzické živ. prostředí (emise, protipovodňová opatření apod.)
- cestovní ruch (s částečným překryvem na první dvě)
- někdy se podle zájmu účastníků vyčlení volnočasové aktivity (kultura, sport) pro místní obyvatele – takže pak v tématu obcí zůstane základní infrastruktura technická + pro bydlení, vytápění apod.

#### Co po skončení:

Každý papír s odpověďmi ze skupin se označí místem vzniku. Po absolvování komunitních setkání se všechny poznatky a záměry z papírových archů sepíší, tematicky roztrídí a následně mohou proběhnout jednání tematických skupin. Zpracovatel seskupí všechny odpovědi do tematických okruhů a všimne si (spočítá), které se objevují nejčastěji. Pokusí se odhadnout hlavní potřeby v regionu, hlavní trendy v odpovědích apod.

## Tematické pracovní skupiny – informace pro moderátory

### Celkový plán jednání TPS:

#### 1. jednání TPS k tématice oblasti XY:

Úkoly:

1. jaké jsou **konkrétní problémy** v tematické oblasti XY – 10 - 15 minut – pouze zapisovat do seznamu, každý řekne aspoň 1, raději více – výsledek: seznam problémů, nedostatků
2. co je třeba v oblasti XY uskutečnit, řešit, financovat? (**potřeby regionu**) – 10 - 15 minut – základem je předchozí seznam, rychle zjišťujeme, co z toho je podle mínění skupiny nejdůležitější (3-5 položek) a které tu ještě chybí; brát v úvahu celý region – výsledek: seznam 5-20 důležitých věcí, které je třeba uskutečnit (z některých se později stanou budoucí aktivity SCLLD)
3. jaké **cíle** si v XY stanovit? – 10 - 15 minut – je třeba rychle seskupit položky z předchozího seznamu do několika tematických celků a formulovat dílčí cíle - výsledek: 2-5 cílů v oblasti XY
4. jak by měla oblast XY vypadat v **ideálním případě**, třeba za 5-10 let (kdybychom měli dostatek peněz a lidí pro uskutečnění své vize) – 10 - 15 minut – výsledek: dílčí vize (pro oblast XY)

Výsledky se rozešlou do všech TPS. Dílčí vize by měly být přeformulovány, upraveny podle připomínek ostatních (v progr. výboru a v ostatních TPS) a příště by se v TPS mělo postupovat obráceně:

#### 2. jednání TPS:

Využijí se podklady z prvního jednání TPS. Úkoly“

- Zhodnocení SWOT podle dodaných podkladů.
- Odsouhlasená vize v tématu XY
- Upřesněné dílčí cíle k dosažení vize v XY
- Návrh aktivit pro realizaci stanovených cílů

#### 3. jednání TPS:

- Revize vize v XY, cílů a aktivit s ohledem na výsledky jiných TPS a celkové koncepce SCLLD
- Seřazení cílů a aktivit dle priorit
- Formulace rizik u hlavních cílů
- Návrh monitorovacích indikátorů (co vznikne, kolik a čeho díky realizaci každé aktivity)

### Uplatnit při jednání TPS

**Abychom společně dosáhli cíle, musíme respektovat pravidla, jinak bude chaos a žádné výsledky!**

Práce TPS není volná diskuse, je to diskuse řízená k určitému cíli.

Za průběh TPS a jeho výsledky odpovídají všichni – všichni by měli pravidla dodržovat.

#### O která pravidla jde?

1. **Mluvit stručně a k věci.** Sledujte si čas, na vyjádření každého názoru nebo návrhu by měla stačit maximálně minuta.
2. **Mluvit jen v případě, že máte co říct.** Ne každý nápad musíte hned sdělovat. A pokud jste přišli plni negativních zážitků z poslední doby, spolkněte to, ještě než začnete mluvit. Nebudeme se bavit o tom, co se právě děje, nýbrž o příštích sedmi letech.
3. **Respektovat názory druhých, avšak neopakovat je** – přidat něco dalšího.

### Co by měl dělat moderátor (mluvčí) skupiny:

- a) zapisovat, co důležitého se řeklo
- b) hlídat čas a směřovat jednání k cíli (Co ještě dalšího...? Co by se ještě mělo...? Co z toho je důležité...?)
- c) usměrňovat účastníky, odebírat jim slovo („Ano, to bylo dobré říci. Co k tomu mají ostatní?“...), upozorňovat na čas (hodinky na stole, po minutě na ně poklepat... apod.)
- d) povzbuzovat, aby každý přispěl aspoň něčím (nenutit, jen 1-2x vyzvat)
- e) zařídit prezenční listinu nebo aspoň sepsat účastníky

### Tematické pracovní skupiny – informace pro účastníky

Jsou 3 (4, 5) TPS. Mají stejné úkoly – každá ve své oblasti.

#### Jednání TPS má svá pravidla!

1. **Mluvit stručně a k věci.** Sledujte si čas, na vyjádření každého názoru nebo návrhu by měla stačit maximálně minuta.
2. **Mluvit jen v případě, že máte co říct.** Ne každý nápad musíte hned sdělovat. A pokud jste přišli plni negativních zážitků z poslední doby, spolkněte to, ještě než začnete mluvit. Nebudeme se bavit o tom, co se právě děje, nýbrž o příštích sedmi letech.
3. **Respektovat názory druhých, avšak neopakovat je** – přidat něco dalšího.

#### Co je úkolem dnešních TPS?

**Během 50-60 minut odpovědět na čtyři otázky:**

1. **Jaké jsou konkrétní problémy v tém. oblasti XY** – 10-15 minut – pouze zapisovat do seznamu, každý řekne aspoň 1, raději více – **výsledek:** seznam problémů, nedostatků \*/
2. **Co je třeba v oblasti XY uskutečnit, řešit, financovat? (potřeby regionu)** – 10-15 minut – základem je předchozí seznam, rychle zjišťujeme, co z toho je podle mínění skupiny nejdůležitější (3-5 položek) a které tu ještě chybí; brát v úvahu celý region – **výsledek:** seznam 5-20 důležitých věcí, které je třeba uskutečnit
3. **Jaké cíle si v XY stanovit?** – 10-15 minut – je třeba rychle seskupit položky z předchozího seznamu do několika tém. celků a formulovat dílčí cíle - **výsledek:** 2-5 cílů v oblasti XY
4. **Jak by měla oblast XY vypadat v ideálním případě, třeba za 5-10 let** (kdybychom měli dostatek peněz a lidí pro uskutečnění své vize) – 10-15 minut – **výsledek:** dílčí vize (pro oblast XY)

\*/ Jaký je rozdíl mezi „problémem“ a „potřebou“? Zde jsou příklady z různých tematických oblastí, které je však třeba formulovat podrobněji:

- *vždy: **problém** → **potřeba***
- problém: ve všech obcích přibývá starších lidí → potřeba: nové druhy služeb pro seniory (které?)
- objekty obč. vybavenosti v obcích chátrají → obnova vybavenosti a infrastruktury obcí (každá obec mít fond oprav + dotace) (co a v kterých obcích?)
- v odlehlejších obcích schází lepší dopravní obslužnost → prozkoumat možnosti společného postupu v obcích, nákup mikrobusů?
- chybí více pracovních míst v řemeslných oborech → zjistit u malých a středních podniků + možnosti dotací z úřadu práce
- v CR chybí místní atraktivita → vytvořit nové atraktivita v přírodě (lezecká stěna, lanová dráha, terénní single trek pro kola, geocaching, překážkové dráhy, okruhy pro běh a nordic walking, ...)

Avšak konkrétněji rozepsat, uvádět i příklady obcí

## **C. Odhady budoucích trendů**

### **Obyvatelstvo a služby**

- stárnutí populace (která potřebuje různé sociální, zdravotní a společensky prospěšné služby)
- přítom mnoho žen na MD bez možnosti pracovního uplatnění a růst počtu nezaměstnaných žen nad 50 let
- komunitní funkce základních škol
- využití důrazu EU na rovné příležitosti mužů a žen na trhu práce (např. bytové školky)
- přechod od ústavní k rodinné péči, od institucionalizované formě ke komunitní...
- pracovní uplatnění mladých lidí (zvláštní iniciativa EU, OP Zam., Stáže ve firmách, ...)
- podpora šetrné dopravy (sdílení auta, CNG – zemní plyn)

Příklad kombinace soc. a společensky prospěšných služeb pro starší a nemocné obyv. s bytovou školkou a zaměstnáváním žen po MD a 50+

### **Podnikání**

- růst poptávky městského obyvatelstva po místní produkci a nabídce venkova:
  - místní potraviny (značka původu, „krátké prodejní řetězce“),
  - místní speciality,
  - volnočasové aktivity, ale i prostor, ticho,
  - služby (domy pro seniory, ...)
- podpora potravinové soběstačnosti venkova, místní řetězce
- sociální podniky (může založit i obec nebo nezisk. organizace)
- využití místního potenciálu přírodních zdrojů (dřevo, voda, energie, tepelná čerpadla, geotermální zdroje)

### **Cestovní ruch a volný čas**

- přesun zájmu do zážitkové turistiky (nejen něco vidět, ale také zažít, prožít, vyzkoušet si) – CR není v OP priorita, ale je to zdroj místních příjmů a zaměstnanosti (udržení stávajících a zřízení nových prac. míst)
- rozvoj gastroturistiky (nejlépe pomocí spolupráce destinačního managementu a nositele regionální značky, resp. producentů)
- rozvoj volnočasových aktivit v přírodě (sportovních i odpočinkových) – viz zvl. list
- rostoucí poptávka od seniorů - přizpůsobit infrastrukturu a služby CR pro seniory (již dříve se poskytovatelé přizpůsobili rodinám s dětmi nebo cyklistům)
- využití místního historického dědictví pro oživení regionu (cest. ruch)

### **Informační a komunikační technologie**

(dle zprávy IEEE Computer Society, 2014)

- využití cloudových systémů umožní podstatně vyšší výkonnost mobilních zařízení typu mobilní telefon nebo tablet,
- stále dostupnější 3D tiskárny (i k pronájmu) umožní výrobu předmětů denní potřeby, módních věcí, kancelářských potřeb apod.,
- růst on-line vzdělávání (webináře, e-learning aj.),
- aplikace ICT do veřejných služeb, zejména do zdravotnictví (počítačové on-line kontroly aktuálního zdravotního stavu bez nutnosti navštívit lékaře apod.).

Další trendy lze najít v koncepcích a programech ČR a krajů.



## **D. Náměty pro tvorbu SWOT analýzy**

Běžně se používá a vyžaduje. Je však třeba využít ji co nejvíce. Výsledek se obvykle zapisuje do tabulky.

S	W
O	T

**S a W jsou vnitřní skutečnosti regionu**, zatímco **O a T jsou vnější faktory**, které nemohou místní akční skupina ani místní subjekty přímo ovlivnit, mohou je pouze využít. Např. chystaná výstavba velkého průmyslového areálu v regionu může být vnější příležitostí (pokud hodnotíme např., zvýšení prac. příležitostí a zlepšení místních komunikací více než zvýšení dopravy v území), „efektivní využívání grantového fondu kraje“ (uvedené jako příležitost) je pod kontrolou kraje a proto je ve SWOT analýze regionu vnějším faktorem, samotnou MAS přímo neovlivnitelným. Region (místní subjekty) však tuto příležitost využije.

Bylo by dobré **vytvořit SWOT analýzu pro každou zvolenou klíčovou oblast rozvoje regionu** – např. zvlášť za místní ekonomiku, zvlášť za služby pro obyvatel a občanskou vybavenost, zvlášť za cestovní ruch a ochranu přírody apod. (tzv. sektorové SWOT). Následuje „globální“ SWOT za veškerou problematiku.

### **Odkud naplnit tabulky SWOT?**

- z toho, co o regionu sami víme
- z toho, co se řeklo na komunitních setkáních a v tématických prac. skupinách
- z toho, co naznačují statistiky a všelijaká fakta o regionu
- z toho, co lze na region vztáhnout z jiných analýz (např. z analýzy pro program rozvoje kraje)
- a přihlídnout ke SWOT ve vlastní předchozí SCLLD nebo SPL

### **Pomocné otázky:**

#### **SILNÉ STRÁNKY (S):**

= *jednoznačně pozitivní důležité skutečnosti a aktivní trendy vývoje v regionu – přednosti, výhody, silné stránky:*

Odpovídáme na otázky:

- Co patří k největším kladům našeho regionu (ve srovnání s jinými)?
- V čem jsme lepší než ostatní?
- Co se u nás daří?
- O co se můžeme opřít (přírodní hodnoty? turistické atraktivity? dobré veřejné služby? mnoho zařízení pro obyvatele a návštěvníky, nízká nezaměstnanost? dobré silnice? ... )

#### **SLABÉ STRÁNKY (W):**

= *negativní skutečnosti a trendy vývoje v regionu – nevýhody, nedostatky, problémy, slabé stránky:*

Odpovídáme na otázky:

- V čem je náš region špatný?
- V čem jsou největší nedostatky?
- Jaké problémy potřebujeme řešit? Co by mělo být podstatně lepší?
- Na co si stěžují občané, podnikatelé, starostové, ...?
- V jakých směrech zaostáváme za jinými regiony nebo za sousedním městem?

### **PŘÍLEŽITOSTI (O):**

= *příležitosti, které se z okolního prostředí (kraj, ČR, EU aj.) naskýtají pro další rozvoj, pozitivní okolnosti, které nelze naším působením ovlivnit ani aktivizovat*

Odpovídáme na otázky:

- Co dobrého se může stát v budoucnosti?
- Co je dosažitelné?
- Co je pro nás vhodné?
- Jaké změny, vlivy, události mimo region můžeme využít – politické, ekonomické, sociální, ekologické, legislativní, technologické?
- Jaké nové příležitosti nastanou? Budou mít tuto příležitost i ostatní regiony?

### **HROZBY (T):**

= *hrozby z okolního prostředí (kraj, ČR, svět), vnější rizika či ohrožení, k nimž může dojít, ohrožení a negativní vlivy z vnějšku, které nemůže region odvrátit nebo ovlivnit vlastními silami*

Odpovídáme na otázky:

- Jaké negativní vlivy mohou nastat - politické, ekonomické, sociální, ekologické, legislativní, technologické?
- Co může ohrozit realizaci SCLLD?
- Na co bychom se měli připravit?

## **Další postup**

**Poté:**

- 1. ohodnotíme důležitost jednotlivých položek SWOT** (nejlépe indiv. hodnocením od zúčastněných – např. „hlasováním o 3 nejdůležitějších položkách z každého dílčího seznamu)
- 2. z nejdůležitějších vytvoříme souhrnnou (globální) SWOT pro všechna témata**
- 3. a odvodíme jednoduché „strategie“:**
  - jak využívat a rozvíjet S ?
  - jak kompenzovat, odstraňovat nebo potlačovat W ?
  - jak využít O ?
  - jak se preventivně chránit před hrozbami? jak odstraňovat či snižovat T ?

## **E. Konkrétní sled kroků pro analytickou část v souladu s připravovanou metodikou**

### **MMR**

Pro dosažení stanoveného cíle – vytvoření analytické části SCLLD, je nezbytné nejen určit jednotlivé kroky a činnosti, ale také kdo a do kdy to udělá. Proto doporučujeme uvádět k daným aktivitám „kdo to udělá“ a „do kdy“ (některé činnosti nelze naplánovat přesně na den, proto je vhodné stanovit alespoň rámcové termíny).

## Krok 1

Vyhodnocení kvalitativních a kvantitativních charakteristik území (statistická data, mapy, grafy, tabulky...)

co	výsledek	termín	kdo udělá
<b>Popis území MAS</b> Konkrétní vymezení území a jeho základní popis, základní charakteristika (na základě dostupných statistických dat)	- vyhodnocená statistická data získaná z ČSÚ (dle struktury dané přílohou 5 k Manuálu tvorby Strategie komunitně... - MMR) - aktuální mapa území - popis hlavních charakteristik území		

Jako vhodný začátek je dobré vzít i původní strategický plán Leader vaší MAS a jeho popisnou část či ještě lépe vaší SCLLD pro období 2007-14 (máte-li kvalitně zpracovanou). Tuto část postupně aktualizovat a přidávat nové informace (takto se velmi brzy zjistí, které informace ještě musíte zjistit a aktualizovat).

## Krok 2

Vyhodnocení současného stavu z pohledu aktérů z území – definování negativ, pozitiv a rozvojového potenciálu území na základě komunitního projednávání v oblastech, které aktéři považují za důležité pro rozvoj území. Zde se již do SCLLD zakomponují výstupy z komunitních setkání a následně z jednání tematických pracovních skupin.

co	výsledek	termín	kdo udělá
<b>Analýza problémů</b> - uspořádání komunitních setkání (podle lokalit), stanovení oblastí, které budou v SCLLD, stanovení tematických pracovních skupin (TPS) - vymezení konkrétních problémů, které brání dalšímu rozvoji území na základě socioekonomické analýzy - stanovení dílčích vizí – dle tematických oblastí (jeden z výstupů TPS)	- realizace komunitních setkání (z menších/dílčích regionů MAS) - předběžné oblasti SCLLD – na co se SCLLD zaměří - vytvoření/rozšíření TPS (vč. seznamu členů a kontakty na ně) - seznam problémových oblastí a konkrétních problémů v území - seznam pro SWOT analýzu - dílčí vize pro jednotlivé oblasti		
<b>Analýza potřeb</b> - průběžná setkání TPS - vymezení potřeb, které je nutné naplnit, aby mohlo dojít k dalšímu kvalitativnímu rozvoji území	- zápisy z TPS - komplexní analýza stavu regionu (současný stav, problémy, potřeby)		
<b>Dotazníkové šetření</b> - zvážení, příp. provedení dotazníkového šetření na území MAS (ne občanů, nýbrž představitelů různých organizací, podniků, NNO)	- vypracování dotazníku (zohlednění již realizovaných průzkumů – získání doplňujících informací) – doplňující otázky pro konkrétní cílové skupiny (také s ohledem na nové OP) - realizace dotazování - vyhodnocená data získaná		

	z dotazování s maximálním využitím již realizovaných průzkumů		
podle potřeb osobní jednání se starosty, převzetí plánů rozvoje obce apod.	- jako vhodné se jeví získat informace z osobních setkání se starosty (např. uspořádání setkání se 6 – 10 starosty ze stejné oblasti území MAS) - získané rozvojové plány obcí (nebo konkrétní záměry sdělené starosty)		
vyhodnocení výsledků analýzy (ve spolupráci s tematickými. prac. skupinami) zpracování návrhu SWOT analýzy vč. vyhodnocení pro návrhovou část (např.: slabá stránka → potřeba → opatření k řešení)	- SWOT analýza - souč. trendy		